

פרשת ראשי המטות	
<p>2 וכל הטף בנשים אשר לא ידעו משכב זכר (&) תמן תנינן א"ר יהודה אין העולם מתנהג אלא בתרי גוונין דאתו מסטר אתתא דאשתכחת חכימת לבא הה"ד (&) וכל אשה חכמת לב בידיה טוו ויביאו מטוה את התכלת ואת הארגמן³ ומאי מתיין את התכלת ואת הארגמן גוונין דכלילין בגו גווי הדא הוא דכתיב (&) דרשה צמר ופשתים ותעש בחפץ כפיה וכתוב (&) בידיה טוו מאי טוו אמר רבי יהודה טוו בדינא טוו ברחמי א"ר יצחק אמאי אתקריי אשה אמר ליה דכלילא בדינא וכלילא ברחמי ת"ח דא"ר אלעזר כל אתתא בדינא אתקריא עד דאטעמא טעמא דרחמי דתניא מסטרא דב"נ אתי חוורא ומסטרא דאתתא אתי סומקא⁴ טעמא (ס"א אתתא) דאתתא מחוורא וחוורא עדיף</p>	<p>"וכל הטף בנשים אשר לא ידעו משכב זכר" שם שנינו אמר רבי יהודה, אין העולם מתנהג אלא בשני צבעים שבאו מצד אשה שנמצאה חכמת לב, זהו שכתוב "וכל אשה חכמת לב בידיה טוו ויביאו מטוה את התכלת ואת הארגמן", ומה "הביאו את התכלת ואת הארגמן" צבעים שכלולים בתוך צבעים. זהו שכתוב "דרשה צמר ופשתים ותעש בחפץ כפיה", וכתוב "בידיה טוו". מה זה "טוו" אמר רבי יהודה "טוו" בדין, "טוו" ברחמים. אמר רבי יצחק, למה נקראה אשה, אמר לו שכלולה בדין וכלולה ברחמים. בא וראה שאמר רבי אלעזר, כל אשה נקראת בדין עד שטועמת טעם הרחמים, שלמדנו מצד האיש בא הלבן ומצד האשה בא האדום. טעם¹ (אשה) של אשה מלבן, ולבן עדיף.</p>
<p>ות"ח אמאי אסירן נשי שאר עמין דידעי משכבי דכורא משום דתנינן אית ימינא ואית שמאלא ישראל ושאר עמין וגו' וגינהם עלמא דא ועלמא דאתי ישראל לקבלי דרחמי ושאר עמין לקבלי דדינא ותנן אתתא דאטעמא טעמא דרחמי רחמי נצחא אתתא דטעמא טעמא דדינא דינא בדינא אתדבקת ועליהו אתקריי (&) והכלבים עזי נפש לא ידעו שבעה ועל דא תנינן הנבעלת לעכו"ם קשורה בו ככלב מה כלבא תקיפא ברוחיה הציפא אוןף הכא דינא בדינא הציפא בכלא</p>	<p>ובא וראה למה נשות שאר עמים שידעו משכב זכר אסורות, משום ששנינו, יש ימין ויש שמאל, ישראל ושאר העמים, וגן עדן וגינהם, עולם הזה ועולם הבא, ישראל כנגד הרחמים ושאר העמים כנגד הדין. ושנינו אשה שטעמה טעם הרחמים, הרחמים מנצחים, אשה שטעמה טעם הדין, דין בדין נדבק, ועליהם קראו "והכלבים עזי נפש לא ידעו שבעה". ועל זה למדנו, הנבעלת לעובדי כוכבים ומזלות קשורה בו ככלב, מה הכלב תקיף ברוחו חצוף, גם כאן דין בדין חצופה בכל.</p>
<p>הנבעלת לישראל תנינן כתיב (&) ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כלכם היום מ"ט משום דנשמתא דישראל אתייתא מרוחא דאלהים חיים דכתיב (&) כי רוח מלפני יעמוף משמע דכתיב מלפני ובג"כ אתתא דהיא בתולתא ולא אתדבקת בדינא קשיא דשאר עמין ואתדבקת בישראל רחמי נצחא ואתכשרת</p>	<p>הנבעלת לישראל שנינו, כתוב "ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כלכם היום", למה משום שנשמת ישראל באה מרוח אלהים חיים, שכתוב "כי רוח מלפני יעטוף", משמע שכתוב "מלפני", ומשום זה, אשה שהיא בתולה ולא נדבקה בדין הקשה של שאר העמים, ונדבקה בישראל, הרחמים מנצחים ונכשרת.</p>
<p>ות"ח כתיב (&) אמרתי עולם חסד יבנה מאי חסד</p>	<p>בא וראה, כתוב "אמרתי עולם חסד</p>

¹ לשון פועל ולא עצם {

² עיי' זו"ח נו ע"ב.

³ תכלת הוא במלכות וארגמן בגבורה (ב"ע קמב ע"ב).

⁴ עיי' נדה דף לא ע"א: תנו רבנן שלשה שותפין יש באדם הקדוש ברוך הוא ואביו ואמו אביו מזריע הלובן שממנו עצמות וגידיים וצפרנים ומוח שבראשו ולובן שבעין אמו מזרעת אודם שממנו עור ובשר ושערות ושחור שבעין והקדוש ברוך הוא נתן בו רוח ונשמה וכו'.

<p>הוא חד מכתרי עלאי דמלכא דנשמתא דישראל קרא לה קב"ה חסד על תנאי דיתבני ולא ישתיצי חסד מעלמא משמע דכתיב יבנה בג"כ תנינן מאן דשצי חסד מעלמא אשתיצי הוא לעלמא דאתי ועל דא כתיב (&) לא תהיה אשת המת החוצה בנין למעבד חסד עם מיתא ואתעביד בניינא דכתיב (&) עולם חסד יבנה</p>	<p>יבנה", מה זה "חסד", הוא אחד מכתרים עליונים של המלך, שנשמת ישראל קרא לה הקדוש ברוך הוא חסד, על תנאי שיבנה ולא ישמד, חסד מהעולם משמע, שכתוב "יבנה", ולכן שנינו, מי שמשמיד חסד מהעולם ישמד הוא לעולם הבא, ועל זה כתוב "לא תהיה אשת המת החוצה", בשביל לעשות חסד עם המת, ויעשה הבנין, שכתוב "עולם חסד יבנה".</p>
--	--